

Εκπαιδευτικές Δράσεις για την Ακρόπολη

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΑΚΡΟΠΟΛΗΣ
ΤΟΜΕΑΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ & ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Εκπαιδευτικές Δράσεις για την Ακρόπολη

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ • ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΑΚΡΟΠΟΛΗΣ • ΤΟΜΕΑΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ & ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

**Ο Τομέας Ενημέρωσης και Εκπαίδευσης της Υπηρεσίας Συντήρησης Μνημείων Ακρόπολης (ΥΣΜΑ)
οργανώνει από το 1986 εκπαιδευτικές δράσεις που αφορούν την Ακρόπολη,
σε συνεργασία με το Μουσείο Ακρόπολης και την Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Αθηνών.**

Ειδικότερα:

- οργανώνει **εκπαιδευτικά ιερογεράμια** για σχολικές ομάδες
- δημιουργεί **εκπαιδευτικό υλικό** για σχολεία
- διεξάγει επιμορφωτικά **σεμινάρια** σε εκπαιδευτικούς και φοιτητές
- οργανώνει **ειδικά συνέδρια** για εκπαιδευτικούς και εκδίδει τα πρακτικά τους
- σχεδιάζει **δράσεις και ωραινίδια** για παιδιά και γονείς
- δημιουργεί **εκπαιδευτικές διαδικτυακές εφαρμογές** που απευθύνονται σε εκπαιδευτικούς, μαθητές και το ευρύτερο κοινό

Η ενημέρωση για την αναστήλωση των μνημείων της Ακρόπολης καθώς και η κατανόηση της ιστορίας, της αρχιτεκτονικής και της γλυπτικής των μνημείων μέσα από την παρατήρηση, το βίωμα, τη συμμετοχή και την ανάπτυξη της δημιουργικότητας των παιδιών αποτελούν βασικούς στόχους όλων των εκπαιδευτικών δράσεων του Τομέα.

Εκπαιδευτικά προγράμματα

Τα εκπαιδευτικά προγράμματα απευθύνονται κυρίως σε μαθητές τάξεων του Δημοτικού και του Γυμνασίου, όπου η θεματική ενότητα της Ακρόπολης εντάσσεται στη διδακτέα ύλη τους. Τα προγράμματα διεξάγονται στην Ακρόπολη και στο Μουσείο της Ακρόπολης και οργανώνονται με βάση την ηλικία και τις γνώσεις των παιδιών στα οποία απευθύνονται.

Μέσα στα χρόνια εξελίχθηκαν και ολοκληρώθηκαν προγράμματα για την Ακρόπολη και τα μνημεία της, τόσο σχετικά με τη μυθολογία, την ιστορία και την τοπογραφία του Βράχου και των κλιτύων του όσο και με την αρχιτεκτονική και τη γλυπτική των αρχαίων ναών καθώς και το σύγχρονο αναστηλωτικό έργο.

Εκπαιδευτικά προγράμματα πραγματοποιούνται στους μαθητές σε καθημερινή βάση ενώ παράλληλα γίνονται προγράμματα που συνδυάζονται με περιοδικές εκθέσεις, επετείους ή ειδικές εκδηλώσεις. Επίσης ορισμένα εκπαιδευτικά προγράμματα πραγματοποιούνται σε μαθητές σε μεγάλη κλίμακα ως ειδικά αφιερώματα.

Όλα τα προγράμματα του Τομέα, τρέχοντα αλλά και παλαιότερα, παρουσιάζονται αναλυτικά στην ιστοσελίδα της Υπηρεσίας μας www.ysma.gr καθώς και στην ιστοσελίδα του Μουσείου Ακρόπολης www.theacropolismuseum.gr.

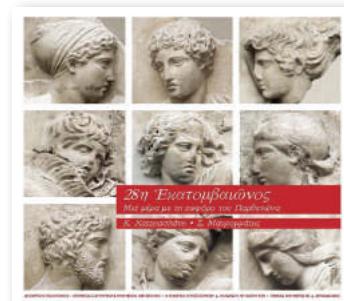
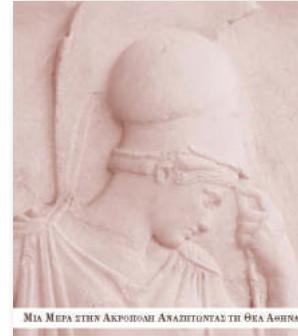
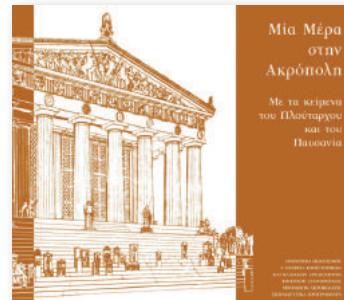

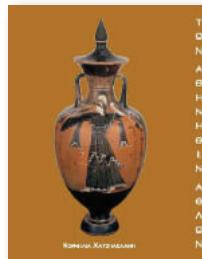
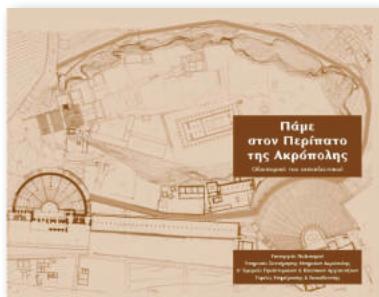
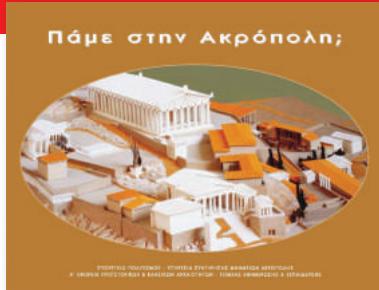
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

Το εκπαιδευτικό υλικό του Τομέα αναφέρεται σε πολλά διαφορετικά θέματα και έχει κυκλοφορήσει στην ελληνική και στην αγγλική γλώσσα. Πρόκειται για βιβλία, μουσειοσκευές, εκπαιδευτικούς φακέλους, φυλλάδια, ταινίες, ψηφιακές εφαρμογές, αφίσες και παιχνίδια.

Απευθύνεται σε εκπαιδευτικούς και μαθητές και στοχεύει στην καλύτερη προετοιμασία τους για το μάθημα στο σχολείο και για την επίσκεψή τους στον αρχαιολογικό χώρο και το Μουσείο.

Όλες οι εκδόσεις του Τομέα παρουσιάζονται αναλυτικά στην **ιστοσελίδα** της Υπηρεσίας μας www.ysma.gr, στο **αποθετήριο** εκπαιδευτικού περιεχομένου <http://repository.acropolis-education.gr>, καθώς και στην **ιστοσελίδα** του Μουσείου Ακρόπολης www.theacropolismuseum.gr.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΜΟΥΣΕΙΟΟΚΕΝΕΣ

Οι μουσειοσκευές αποτελούν ένα πολύπλευρο εποπτικό υλικό που δανείζεται δωρεάν σε σχολεία. Κάθε μία περιέχει βιβλία, ψηφιακό οπτικό υλικό, παιχνίδια, ταινίες, προπλάσματα μνημείων κι αντίγραφα αρχαίων αντικειμένων, τα οποία ως σύνολο αποτελούν ένα ειδικά σχεδιασμένο εκπαιδευτικό υλικό εναλλακτικής διδασκαλίας για την τάξη ή για κάποιον άλλο χώρο πολιτισμικής αναφοράς.

Πληροφορίες για τον δανεισμό των μουσειοσκευών μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα της Υπηρεσίας μας: www.ysma.gr

Με τις μουσειοοκενές ταξιδεύει το Μουσείο στο σχολείο και η μάθηση γίνεται ένα γοητευτικό θαύμα!

Κατά την περίοδο 2001-2007 υλοποιήθηκε με την υποστήριξη χορηγών ένα πρόγραμμα αναπαραγωγής σε πολλαπλά αντίγραφα τεσσάρων μουσειοσκευών του Τομέα («Πάμε στην Ακρόπολη», «Ένας Αρχαίος Ναός», «Η Ζωφόρος του Παρθενώνα» και «Το Δωδεκάθεο») στην ελληνική και στην αγγλική γλώσσα. Περίπου 1500 μουσειοσκευές δωρήθηκαν σε σχολεία και εκπαιδευτικούς φορείς στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΜΟΥΣΕΙΟΟΚΕΝΕΣ

Πάμε στην Ακρόπολη

Οι μαθητές γνωτανείνων με τη φαντασία τους το λαμπρό ιερό!

Η ιστορία, η τοπογραφία και η εξέλιξη των μνημείων της Ακρόπολης αποτελούν θέματα που ενδιαφέρουν εκπαιδευτικούς, μαθητές και το ευρύτερο κοινό.

Η μουσειοσκευή «Πάμε στην Ακρόπολη» έχει στόχο να βοηθήσει τον μαθητή να αναπαραστήσει με τη φαντασία του το λαμπρό ιερό, όπου οι Αθηναίοι λάτρευαν την προστάτιδα θεά τους.

Περιέχει ένα πρόπλασμα του Βράχου της Ακρόπολης και των κτηρίων του ιερού, εκπαιδευτικά βιβλία, αφίσες καθώς και την ταινία «Η Ακρόπολη στην αρχαιότητα» και σχετικά ψηφιακά διαδραστικά παιχνίδια. Ο μαθητής παρατηρεί και τοποθετεί τα κτήρια στον Βράχο, τα συγκρίνει, μελετά τις διαστάσεις τους, τις αναλογίες των όγκων, τη λειτουργία του κάθε κτηρίου, τον προσανατολισμό και την ακριβή του θέση στον Βράχο.

Η μουσειοσκευή δημιουργήθηκε με χορηγία του Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΜΟΥΣΕΙΟΟΚΕΝΕΣ

Ένας Αρχαίος Ναός

Ευχάριστη δημιουργική μελέτη των αρχαίων ναών

Η Ελλάδα είναι μία χώρα γεμάτη από μνημεία της αρχαίας αρχιτεκτονικής. Επίσης, σε κάθε πόλη υπάρχει κάποιο νεοκλασικό κτήριο όπου αναγνωρίζουμε στοιχεία του δωρικού, ιωνικού και κορινθιακού ρυθμού.

Η μουσειοσκευή «Ένας Αρχαίος Ναός» βοηθάει τον εκπαιδευτικό και τον μαθητή να μελετήσουν και να κατανοήσουν την αρχιτεκτονική των ναών, με έναν τρόπο ευχάριστο και δημιουργικό. Περιλαμβάνει ένα μικρό αντίγραφο του Παρθενώνα, μικρά αντίγραφα κιόνων των τριών ρυθμών και σφραγίδες με τις οποίες οι μαθητές μπορούν να παίξουν συνθέτοντας προσόψεις ναών με τους τρεις ρυθμούς. Η μουσειοσκευή μπορεί να συνδυαστεί με το διαδικτυακό εκπαιδευτικό παιχνίδι με τίτλο «Ένας Αρχαίος Ναός» ancienttemple.yisma.gr

Η μουσειοσκευή δημιουργήθηκε με χορηγία του Ιδρύματος Μποδοσάκη.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΜΟΥΣΕΙΟΟΚΕΝΕΣ

Λιθοξοϊκή

Γνωστικά με τα εργαλεία των αρχαίων μαρμαροτεχνιτών

Μία από τις πιο συνηθισμένες απορίες των επισκεπτών της Ακρόπολης αφορά τα στάδια και τα εργαλεία κατεργασίας του μαρμάρου, του υλικού που χρησιμοποιήθηκε για την κατασκευή των μνημείων της Ακρόπολης. Στόχος της μουσειοσκευής αυτής είναι να γνωρίσουν οι μαθητές τα εργαλεία των αρχαίων μαρμαροτεχνιτών και να καταλάβουν την αντιστοιχία τους με τα σημερινά. Μπορούν να παρατηρήσουν τα ίχνη των εργαλείων στο μάρμαρο, να μάθουν να τα αναγνωρίζουν επάνω σε επιφάνειες αρχαίων και νεότερων κτηρίων και γλυπτών καθώς και να δοκιμάσουν να λαξεύσουν οι ίδιοι ένα δικό τους λίθο. Η μουσειοσκευή περιλαμβάνει ένα μικρό αντίγραφο του Παρθενώνα, εργαλεία λιθοξοϊκής, ένα κομμάτι μάρμαρο με τα ίχνη τους, βιβλία και άλλο πλούσιο οπτικοακουστικό υλικό.

Η ανανέωση της μουσειοσκευής έγινε με τη χορηγία της Ένωσης Φίλων Ακροπόλεως.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΜΟΥΣΕΙΟΟΚΕΝΕΣ

Η Ζωφόρος του Παρθενώνα

Εξερεύνηση ενός θαυμάσιου γλυπτικού συνόλου!

Η Ζωφόρος του Παρθενώνα είναι μία συνεχής ανάγλυφη παράσταση που περιέτρεχε το επάνω μέρος του κυρίως ναού, μέσα από την εξωτερική κιονοστοιχία του. Θέμα της ήταν η πομπή προς την Ακρόπολη που γινόταν κατά τα μεγάλα Παναθήναια, τη γιορτή προς τιμήν της θεάς Αθηνάς. Στόχος της μουσειοσκευής είναι να γνωρίσουν οι μαθητές το θαυμάσιο αυτό σύνολο γλυπτικής της κλασικής εποχής.

Η μουσειοσκευή περιλαμβάνει ένα μικρό αντίγραφο του Παρθενώνα, πλαστικά καλούπια της δυτικής ζωφόρου σε κλίμακα 1:20 και του κεφαλιού της θεάς Ίριδας από την ανατολική ζωφόρο σε φυσικό μέγεθος, φωτογραφική αναπαραστάση ολόκληρης της ζωφόρου αλλά και φωτογραφίες από επιλεγμένους λίθους, ψηφιακό οπτικό υλικό, εκπαιδευτικά φυλλάδια και βιβλία. Ο μαθητής παίζει, φτιάχνει δικά του εκμαγεύσια, τα συνθέτει και ολοκληρώνει την εμπειρία της εξερεύνησης της ζωφόρου με την ψηφιακή εσφαρμογή www.parthenonfrieze.gr.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΜΟΝΟΣΕΛΟΟΚΕΝΕΣ

Ακρόπολη και Αναστήλωση

Σύγχρονες επεμβάσεις σε αρχαία μνημεία!

Στην Ακρόπολη σήμερα πραγματοποιείται ένα μεγάλο τεχνικό έργο, αλλά και μία εκτεταμένη επιστημονική έρευνα για τη συντήρηση και αποκατάσταση των μνημείων. Στόχος του εκπαιδευτικού φακέλου είναι να δείξει σε μαθητές Γυμνασίου και Λυκείου ποιες αναστηλωτικές επεμβάσεις γίνονται, για ποιο λόγο και ποια μεθοδολογία ακολουθείται.

Περιλαμβάνει δέκα εκπαιδευτικά έντυπα χωρισμένα σε δύο ενότητες καθώς και την ταινία «Τα έργα στην Αθηναϊκή Ακρόπολη». Στην πρώτη ενότητα των εντύπων παρουσιάζονται θεωρητικά θέματα που σχετίζονται γενικά με την αναστήλωση των αρχαίων μνημείων αλλά και ειδικά με την Ακρόπολη. Ένα από τα έντυπα είναι αφιερωμένο στις προτάσεις προς τους εκπαιδευτικούς για αξιοποίηση του φακέλου στο σχολείο μέσα απ' όλα σχεδόν τα μαθήματα. Στη δεύτερη ενότητα εντύπων παρουσιάζονται αναλυτικά τα αναστηλωτικά προγράμματα που πραγματοποιούνται σε κάθε μνημείο της Ακρόπολης.

Η ψηφιακή εφαρμογή theglafkaproject.ydma.gr ολοκληρώνει τη γνωριμία με τις αναστηλωτικές επεμβάσεις στην Ακρόπολη.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΜΟΥΣΕΙΟΟΚΕΝΕΣ

Αρχαία Ελληνική Ενδυμασία

Δοκιμάστε τα ρούχα και τα εξαρτήματα ενδυμασίας των Αρχαίων Ελλήνων!

Οι μαθητές δοκιμάζουν τα αντίγραφα των ρούχων που υπάρχουν μέσα στη μουσειοσκευή και εξοικειώνονται με τα είδη των αρχαίων ενδυμάτων και τον τρόπο που τα φορούσαν στην αρχαιότητα.

Η αρχαία ελληνική ενδυμασία είναι για τους μαθητές μία πολύ γοητευτική πτυχή της καθημερινής ζωής της αρχαιότητας και μπορεί να αναγνωριστεί σε όλα σχεδόν τα αρχαία γλυπτά και αγγεία. Η μουσειοσκευή περιλαμβάνει μια σειρά αντιγράφων των βασικών τύπων της αρχαίας ενδυμασίας – ανδρικής (ιμάτιο κοντό και μακρύ, εξωμίδα, χλαμύδα) και γυναικείας (πέπλο, χιτώνα χειριδωτό με ιμάτιο, χιτώνα αχειρίδωτο με ιμάτιο). Επίσης περιλαμβάνει εξαρτήματα ενδυμασίας, όπως: περόνες, πόρπες, ζώνες, καθώς και έντυπο και ψηφιακό οπτικό υλικό.

Η ανανέωση της μουσειοσκευής έγινε με τη χορηγία της Ένωσης Φίλων Ακροπόλεως.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΜΟΥΣΕΙΟΘΗΚΕΣ

Αρχαία Ελληνικά Μουσικά Όργανα

Αναζητήστε τις αρχαιοκοινίσεις των μουσικών οργάνων σε αρχαία γλυπτά και αγγεία!

Οι αρχαίοι Έλληνες θεωρούσαν ότι η μουσική ήταν απαραίτητο στοιχείο κάθε πνευματικής, καλλιτεχνικής και κοινωνικής δραστηριότητας καθώς και της καθημερινής ζωής.

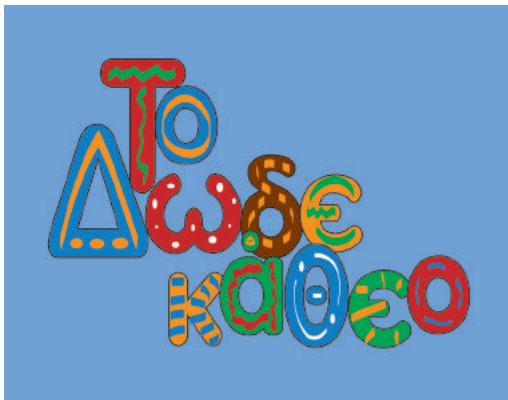
Η μουσειοσκευή περιλαμβάνει αντίγραφα αρχαίων οργάνων: έγχορδα (λύρα), πνευστά (δύο αυλοί με τα επιστόμια και τη φορβειά, σάλπιγγα, σύριγγα του Πανός και κέρας), κρουστά (τύμπανο, κύμβαλα και κρόταλα) καθώς επίσης έντυπο και οπτικοακουστικό υλικό. Στόχος της μουσειοσκευής είναι να γνωρίσουν οι μαθητές τα είδη των αρχαίων μουσικών οργάνων και να τα αναζητήσουν σε απεικονίσεις τους σε αρχαία γλυπτά κι αγγεία.

Τα μουσικά όργανα της μουσειοσκευής έχουν κατασκευαστεί από τον Γ. Πολύζο.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΜΟΥΣΕΙΟΟΚΕΝΕΣ

Το Δωδεκάθεο

Γνωμία με τους αρχαίους θεούς μέσα από έντυπα & παιχνίδια!

Οι αρχαίοι θεοί αντιπροσωπεύουν πανανθρώπινες αξίες και σύμβολα. Οι μύθοι τους ενέπνευσαν και τροφοδότησαν με θέματα για χιλιάδες χρόνια ποιητές, λογοτέχνες, μουσικούς, ζωγράφους και γλύπτες.

Η μουσειοσκευή περιλαμβάνει ένα βιβλίο - εισαγωγή στο θέμα που περιγράφει και συνδέει μεταξύ τους τα διάφορα περιεχόμενα έντυπα και παιχνίδια, παρέχει οδηγίες αξιοποίησής τους καθώς και προτάσεις προς τον εκπαιδευτικό. Επίσης περιλαμβάνει δώδεκα έντυπα, ένα για κάθε θεό, καρτέλες με χαρακτηριστικούς μύθους, με παραστάσεις των θεών σε γλυπτά, αγγεία, νομίσματα, γραμματόσημα καθώς επίσης σχέδια από φυτά και ζώα αφιερωμένα στους θεούς.

Διάφορα έντυπα - παιχνίδια συμπληρώνουν τη μουσειοσκευή.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΜΟΥΣΕΙΟΛΟΟΚΕΝΕΣ

Η μουσειοσκευή δημιουργήθηκε με χορηγία του Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος.

Βιβλίο «Ακρόπολη & Εκπαιδευση»

Ιδέες, μέθοδοι & εφαρμογές για τη διδασκαλία της κλασικής Αρχαιότητας!

Το βιβλίο «Ακρόπολη & Εκπαιδευση» έχει ως στόχο να βοηθήσει τον εκπαιδευτικό στη διδασκαλία του για την Ακρόπολη και την κλασική αρχαιότητα. Αποτελείται από δύο μέρη. Στο πρώτο περιγράφονται οι δράσεις του Τομέα, χωρισμένες σε τρεις ενότητες. Η πρώτη αφορά τα Εκπαιδευτικά Προγράμματα, η δεύτερη τις Εκδόσεις και η τρίτη την Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών μέσα από τη διοργάνωση σεμιναρίων, συνεδρίων και εκθέσεων.

Στο δεύτερο μέρος του βιβλίου παρουσιάζεται ένα ενδιαφέρον και πλούσιο σε ιδέες σύνολο 80 εργασιών. Αυτές δεν αποτελούν θεωρητικές προσεγγίσεις αλλά εφαρμοσμένα προγράμματα από εκπαιδευτικούς όλων των βαθμίδων και όλων των ειδικοτήτων. Η βασική κατάταξη των εργασιών έχει γίνει σε τέσσερις ενότητες με βάση τον χώρο υλοποίησης των δράσεων: **α.** το Σχολείο, όπου παρουσιάζονται εργασίες που έχουν γίνει μέσα απ' όλα τα μαθήματα **β.** τα Ειδικά Σχολεία **γ.** οι Βιβλιοθήκες **δ.** άλλα Μνημεία και Μουσεία. Ο εκπαιδευτικός έχει τη δυνατότητα να μελετήσει συγκεντρωμένα πολλά διαφορετικά προγράμματα σχετικά με την Ακρόπολη και την εποχή της, τα οποία εμπεριέχουν ιδέες, μεθόδους και εφαρμογές που συνάδελφοί του με το ίδιο υπόβαθρο, τις ίδιες δυνατότητες και τους ίδιους στόχους δημιουργησαν.

Το βιβλίο εκδόθηκε με χορηγία του Ιδρύματος Παναγιώτη & Έφης Μιχελή.

σεμινάρια

Η συνεργασία του Τομέα Ενημέρωσης και Εκπαίδευσης με τους εκπαιδευτικούς ενισχύεται με τα ειδικά σεμινάρια που οργανώνονται σε τακτά χρονικά διαστήματα στο Μουσείο της Ακρόπολης, αλλά και σε όλη την Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Στα σεμινάρια παρουσιάζεται το εκπαιδευτικό υλικό του Τομέα, ο τρόπος ένταξής του στη διδακτέα ύλη καθώς και η αξιοποίησή του στην οργάνωση μιας ανεξάρτητης σχολικής επίσκεψης. Επιπλέον παρουσιάζονται εφαρμοσμένες εργασίες από άλλες σχολικές ομάδες.

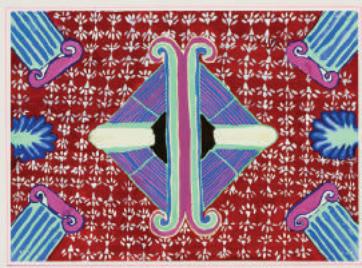
Σεμινάρια πραγματοποιούνται σε ομάδες ελλήνων εκπαιδευτικών μετά από αίτησή τους, σε ομάδες εκπαιδευτικών από το εξωτερικό σε συνεργασία με τις ξένες Αρχαιολογικές Σχολές στην Ελλάδα, σε αρχαιολόγους, φοιτητές, καθώς και σε υπευθύνους βιβλιοθηκών. Όλοι όσοι συμμετέχουν στα σεμινάρια προμηθεύονται εκπαιδευτικό υλικό που τους βοηθάει να προετοιμασθούν για την επίσκεψη στο μουσείο ή στον αρχαιολογικό χώρο.

συνέδρια εκπαιδευτικών

Ο Τομέας Ενημέρωσης και Εκπαίδευσης έχει οργανώσει έως σήμερα οκτώ συνέδρια με θέμα «Εκπαιδευτικοί και προγράμματα για την Ακρόπολη». Τα συνέδρια αυτά αποτελούν ένα βήμα διαλόγου μεταξύ εκπαιδευτικών με κοινό ενδιαφέρον για τη διδασκαλία μέσα από το πολιτισμικό μας περιβάλλον.

Οι ανακοινώσεις που παρουσιάζονται στα συνέδρια, χαρακτηρίζονται για την πολυμερή και διαθεματική προέλευσή τους. Εικονογραφούν και περιγράφουν με τον καλύτερο τρόπο τη διαδικασία διδασκαλίας που ακολουθήθηκε κάθε φορά κι έτσι αποτελούν ένα πολύ ενδιαφέρον και πλούσιο σε ιδέες σύνολο εργασιών σχετικών με την Ακρόπολη εφαρμοσμένων από εκπαιδευτικούς.

Οι περισσότερες ανακοινώσεις ή περιλήψεις τους είναι αναρτημένες στο Αποθετήριο Εκπαιδευτικού Περιεχομένου για την Ακρόπολη μαζί με πολλές ακόμα εργασίες εκπαιδευτικών που έχουν κατατεθεί στο αρχείο του Τομέα Ενημέρωσης και Εκπαίδευσης μέσα στα χρόνια.

δράσεις και παιχνίδια για παιδιά & γονείς

Ειδικά σχεδιασμένες εκπαιδευτικές δράσεις και παιχνίδια βοηθούν τα παιδιά και τους γονείς τους να κάνουν μία πολύ πιο ευχάριστη και ενδιαφέρουσα επίσκεψη στην Ακρόπολη αλλά και μέσα στο Μουσείο, σε συνεργασία με το Μουσείο Ακρόπολης.

Οι δράσεις αυτές ποικίλουν ως προς το θέμα και το επίπεδο πληροφοριών ανάλογα με την ηλικία των παιδιών. Στόχος είναι η γνωριμία με την αρχιτεκτονική και τη γλυπτική των μνημείων της Ακρόπολης, η εξοικείωση με την αρχαία τέχνη, η αλληλεπίδραση μεταξύ των μελών της οικογένειας και φυσικά η ψυχαγωγία τους.

δράσεις

Οι δράσεις που αφορούν τις οικογένειες περιλαμβάνουν τα φυλλάδια εξερεύνησης για την Ακρόπολη και για το Μουσείο της Ακρόπολης αλλά και τα εκπαιδευτικά προγράμματα που διεξάγονται στο Μουσείο σε εορταστικές περιόδους και σχολικές αργίες.

Τα ωαδιά γίνονται εξερευνητές, θαΐζουν, κάνουν χειροτεχνίες και κερδίζουν έωσθλα!

δράσεις ...για την Ακρόπολη

Στο Αποθετήριο Εκπαιδευτικού Περιεχομένου για την Ακρόπολη (<http://repository.acropolis-education.gr>)
μπορούν οι γονείς να αναζητήσουν τα ακόλουθα φυλλάδια εξερεύνησης:

«Χάρτης εξερεύνησης της Ακρόπολης για παιδιά»

Ο χάρτης εξερεύνησης της Ακρόπολης αποτελεί μία έγχρωμη σχεδιαστική αναπαράσταση της Ακρόπολης, ειδικά επεξεργασμένη ώστε να είναι πιο προσιτή στα παιδιά από 9 έως 12 ετών. Για κάθε ένα από τα βασικά μνημεία υπάρχει μία σύντομη περιγραφή καθώς και λίγες πληροφορίες που δίνονται στα παιδιά από μία ειδικά σχεδιασμένη παιδική φιγούρα- μασκότ.

«10 ερωτήσεις για την αναστήλωση των μνημείων της Ακρόπολης»

Μέσα από 10 απαντήσεις στις συχνότερες ερωτήσεις που απασχολούν τους μαθητές αλλά και το ευρύτερο κοινό σχετικά με την κατασκευή των μνημείων αλλά και τα αναστηλωτικά έργα, τα παιδιά περιηγούνται στην Ακρόπολη και πληροφορούνται για το μεγάλο και σύγχρονο τεχνικό έργο που λαμβάνει χώρα στα μνημεία του Βράχου.

δράσεις ...για το Μουσείο της Ακρόπολης

Στο Αποθετήριο Εκπαιδευτικού Περιεχομένου για την Ακρόπολη (<http://repository.acropolis-education.gr>), αλλά και στο Γραφείο Πληροφοριών του Μουσείου μπορούν οι γονείς να αναζητούν τα φυλλάδια εξερεύνησης που αφορούν τα εκθέματα του Μουσείου. Πρόκειται για τα ακόλουθα έντυπα:

«Από το 1 ως το 10 στο Μουσείο Ακρόπολης»

Με το φυλλάδιο «Από το 1 ως το 10 στο Μουσείο Ακρόπολης» τα μικρά παιδιά από 5 έως 8 ετών, μπορούν να κάνουν μία πρώτη βόλτα στις αίθουσες του Μουσείου. Με τη βοήθεια της θεάς Ίριδας μετρούν από το 1 έως το 10 κι ανακαλύπτουν κάποια από τα αριστουργήματα του Μουσείου που κάθε φορά ανταποκρίνονται στον αριθμό τον οποίον ψάχνουν.

«Πρόσκληση για τους θεούς του Ολύμπου στο Μουσείο Ακρόπολης»

Με το φυλλάδιο «Πρόσκληση για τους θεούς του Ολύμπου στο Μουσείο Ακρόπολης» τα παιδιά από 8 έως 10 ετών αναζητούν συγκεκριμένα εκθέματα με απεικονίσεις των θεών του Ολύμπου μέσα στο Μουσείο. Η θεά Ίριδα καλεί τα παιδιά να βρουν μαζί τους θεούς και να τους προσκαλέσουν στη γιορτή της θεάς Αθηνάς που γίνεται στην αίθουσα του Παρθενώνα, στον 3^ο όροφο του Μουσείου.

δράσεις ...για το Μουσείο της Ακρόπολης

«Στα ίχνη των ζώων στο Μουσείο Ακρόπολης»

Με το φυλλάδιο «Στα ίχνη των ζώων στο Μουσείο Ακρόπολης» δίνεται η ευκαιρία στους πιο μικρούς επισκέπτες του Μουσείου από 3 έως 5 ετών, να έχουν μία από τις πρώτες μουσειακές εκπαιδευτικές τους εμπειρίες. Η θεά Ίριδα βοηθά τα παιδιά να ανακαλύψουν κάποια πολύ γνωστά και αγαπημένα ζώα μέσα στο Μουσείο. Η αναζήτηση γίνεται πιο διασκεδαστική, καθώς τα παιδιά φορούν τις μάσκες των ζώων που βρίσκουν στο φυλλάδιο και εξερευνούν το Μουσείο μέσα από τα μάτια τους!

«10 χρόνια - Μια ξεχωριστή μέρα στο Μουσείο Ακρόπολης»

Με το φυλλάδιο «Μια ξεχωριστή μέρα στο Μουσείο Ακρόπολης» το Μουσείο Ακρόπολης, με αφορμή τα δέκατα γενέθλιά του, προσκαλεί τις οικογένειες με παιδιά από 8 ετών να περιηγηθούν τις αίθουσές του και να ανακαλύψουν 10 από τα μοναδικά εκθέματά του. Τα παιδιά ολοκληρώνουν την επίσκεψη ζωγραφίζοντας το αγαπημένο τους έκθεμα και στέλνοντας κάρτες με τις ευχές τους στο Μουσείο.

ωαιχνίδια

Πρόκειται για δανειστικά σακίδια που περιλαμβάνουν ειδικά έντυπα και αρχαιολογικά παιχνίδια με τη βοήθεια των οποίων η οικογένεια έχει τη δυνατότητα να περιηγηθεί στο Μουσείο της Ακρόπολης και να αναζητήσει επιλεγμένα εκθέματα. Σε κάθε παιχνίδι υπάρχει μία παιδική μορφή – πρωταγωνιστής, που καθοδηγεί τα παιδιά μέσα στους χώρους του Μουσείου, τα συμβουλεύει, τα ενθαρρύνει και φυσικά τα επανεί. Οι οικογένειες μπορούν να δανειστούν τα σακίδια από το Γραφείο Πληροφοριών του Μουσείου.

Περισσότερες ωληροφορογές μωροείτε να βρείτε στη διεύθυνση:

www.theacropolismuseum.gr/paidia-kai-oikogeneies/daneistika-sakidia

Μια Μέρα στο Μουσείο Ακρόπολης με τη θεά Αθηνά

ωαιχνίδια

Το δανειστικό σακίδιο με θέμα «Μια Μέρα στο Μουσείο Ακρόπολης με τη θεά Αθηνά» προτρέπει τα παιδιά από 6 έως 9 ετών να αναζητήσουν παραστάσεις της θεάς Αθηνάς μέσα στο Μουσείο αναγνωρίζοντάς την από τα σύμβολά της. Περιλαμβάνει έντυπα που βοηθούν τα παιδιά στην αναζήτηση, όπως έναν ειδικά σχεδιασμένο παιδικό χάρτη με αυτοκόλλητα, καρτέλες με στοιχεία για τη θεά και σχεδιαστικές ή ψηφιακές αναπαραστάσεις της. Παράλληλα, ειδικά σχεδιασμένες παιδικές λεζάντες έχουν τοποθετηθεί μέσα στο μουσείο, δίπλα στα επιλεγμένα εκθέματα.

Με τα παιχνίδια του σακιδίου τα παιδιά διασκεδάζουν είτε δημιουργώντας διάφορες συνθέσεις με τη μορφή της θεάς Αθηνάς είτε εξασκώντας τη μνήμη και την παρατηρητικότητά τους.

Το σακίδιο συνδυάζεται με την εφαρμογή www.acropolis-athena.gr

παιχνίδια

Αρχαϊκά Χρώματα

Το σακίδιο με θέμα «Αρχαϊκά Χρώματα» δημιουργήθηκε στο πλαίσιο της ομότιτλης δράσης του Μουσείου Ακρόπολης, με σκοπό να βοηθήσει τα παιδιά από 8 έως 11 ετών να φανταστούν πώς έμοιαζαν τα γλυπτά στην αρχαιότητα με όλα τους τα χρώματα.

Μέσα στο σακίδιο βρίσκουν ένα πολύπτυχο έντυπο με χάρτη της Αρχαϊκής αίθουσας και πληροφορίες για συγκεκριμένα γλυπτά στα οποία, χρησιμοποιώντας ειδικές καρτέλες, αναζητούν ίχνη από χρώμα σε διάφορα σημεία, όπως στα μάτια, στα μαλλιά, στα ρούχα, στα κοσμήματα κ.α. Στοιχεία για τα ορυκτά από τα οποία κατασκευάζονταν τα χρώματα, ξυλομπογιές για να ζωγραφίσουν αλλά και ένα παιχνίδι Domino με διακοσμητικά μοτίβα που στόλιζαν τα αρχαϊκά γλυπτά είναι μερικά ακόμα από τα περιεχόμενα του σακιδίου.

ωαικνίδια

Τα Γλυπτά του Παρθενώνα

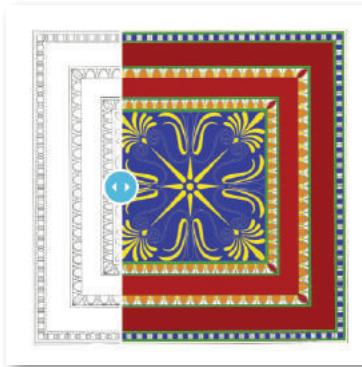
Τα παιδιά, ηλικίας από 8 ετών, κάνουν μία βόλτα στην Αίθουσα του Παρθενώνα, βλέπουν τα γλυπτά που στόλιζαν τον ναό και με τη βοήθεια ενός ειδικά σχεδιασμένου χάρτη της αίθουσας ανακαλύπτουν σιγά σιγά τις ιστορίες που απεικονίζονται στα γλυπτά. Κατά την εξερεύνησή τους κολλούν αυτοκόλλητα στον χάρτη, κάθε φορά που εντοπίζουν το γλυπτό που αναζητούν. Παράλληλα, το περιεχόμενο τεσσάρων μικρών χρωματιστών πουγκιών βοηθάει τα παιδιά να κατανοήσουν καλύτερα αυτά που βλέπουν, να αναπτύξουν την παρατηρητικότητά τους, να συσχετίσουν τα εκθέματα με τις γνώσεις και τις εμπειρίες που ήδη έχουν και φυσικά να ψυχαγωγηθούν. Το σακίδιο συνδυάζεται με τη ψηφιακή εφαρμογή: <http://www.parthenonfrieze.gr/>

ψηφιακές εφαρμογές

Οι δυνατότητες των νέων τεχνολογιών και του διαδικτύου έχουν αξιοποιηθεί από τον Τομέα με τη δημιουργία εκπαιδευτικών εφαρμογών που επιτρέπουν την «ανοικτή πρόσβαση» στο εκπαιδευτικό υλικό και συμβάλλουν στην εξοικείωση με τα μνημεία και την τέχνη της Ακρόπολης.

Παιζόντας στο Διαδίκτυο!

ψηφιακές εφαρμογές

Αποθετήριο Εκπαιδευτικού Περιεχομένου για την Ακρόπολη

<http://repository.acropolis-education.gr>

Το διαδικτυακό αυτό σύστημα ηλεκτρονικού αποθετηρίου που δημιουργήθηκε σε συνεργασία με το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης ενσωματώνει σύμφωνα με διεθνή πρότυπα το εκπαιδευτικό περιεχόμενο του Τομέα. Ο χρήστης έχει ελεύθερη πρόσβαση στο σύνολο του ψηφιοποιημένου υλικού, με δυνατότητα πλοήγησης ανά ομάδα κοινού, μνημείο, θέμα, σχολικό μάθημα και εκπαιδευτικό επίπεδο.

Ειδικά για τους εκπαιδευτικούς, το αποθετήριο αποτελεί ένα πολύ χρήσιμο εργαλείο, η δυναμικότητα του οποίου έγκειται στη δυνατότητα συνεχούς ανανέωσης του υλικού του. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελούν τα διαδικτυακά σχέδια μαθημάτων για εκπαιδευτικούς που ο Τομέας Ενημέρωσης & Εκπαίδευσης αναρτά τακτικά στο αποθετήριο, προκειμένου να διευκολύνει τους εκπαιδευτικούς στη διεξαγωγή του μαθήματος για την Ακρόπολη στην οργάνωση μιας σχολικής επίσκεψης στον αρχαιολογικό χώρο και στο Μουσείο Ακρόπολης. Τα σχέδια περιλαμβάνουν το υποστηρικτικό εκπαιδευτικό υλικό που μπορεί να αξιοποιηθεί για την προσέγγιση του κάθε θέματος καθώς και ενδεικτικές προτάσεις για δραστηριότητες πριν την επίσκεψη, κατά τη διάρκεια της και μετά από αυτήν.

Το έργο υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ψηφιακή Σύγκλιση» του ΕΣΠΑ 2007-2013.

ψηφιακές εφαρμογές

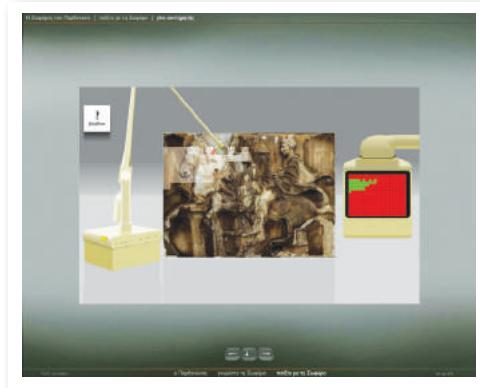
Η Ζωφόρος του Παρθενίνα

www.parthenonfrieze.gr

Η εφαρμογή απευθύνεται σε ευρύτερο αλλά και σε ειδικό κοινό καθώς και στα παιδιά μέσα από τα διαδικτυακά της παιχνίδια.
Παρουσιάζεται σε τρεις ενότητες.

Η πρώτη ενότητα με τίτλο «Παρθενώνας» περιλαμβάνει κείμενα και οπτικοακουστικό υλικό για την αρχιτεκτονική και τον γλυπτό διάκοσμο του Παρθενώνα. Στην δεύτερη ενότητα με τίτλο «Γνωρίστε τη ζωφόρο» ο χρήστης μπορεί να γνωρίσει τη ζωφόρο είτε ανά λίθο είτε μέσα από θεματικούς περιπάτους στις επιμέρους ενότητές της: προετοιμασία της πομπής, ιππείς, άρματα, πομπή θυσίας, θεοί και παράδοση του πέπλου. Το τρίτο επίπεδο της εφαρμογής έχει τίτλο «Παίξτε με τη ζωφόρο». Απευθύνεται σε παιδιά και ουσιαστικά αποτελεί την ψηφιοποίηση της μουσειοσκευής εμπλουτίζοντας το περιεχόμενό της με παιχνίδια μνήμης, χρωματισμού και συνδυασμού εικόνας και κειμένου.

Το σύνολο των ψηφιοποιημένων λίθων της ζωφόρου με την πλήρη τεκμηρίωση τους εντάχθηκε σε Ψηφιακό Αποθετήριο (<http://repository.parthenonfrieze.gr>) προκειμένου να είναι δυνατή η προβολή στην Ευρωπαϊκή Ψηφιακή Βιβλιοθήκη, EUROPEANA.

Η εφαρμογή δημιουργήθηκε σε συνεργασία με το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών.

ψηφιακές εφαρμογές

Αθηνά, η θεά της Ακρόπολης

www.acropolis-athena.gr

Η εφαρμογή αυτή έχει στόχο τη γνωριμία του χρήστη με τις διαφορετικές υποστάσεις της θεάς αλλά και με το Μουσείο της Ακρόπολης. Μέσα από μία εικονική περιήγηση στο μουσείο, ο χρήστης ακολουθώντας μία δέσμη φωτός αναζητεί και παρατηρεί τα επιλεγμένα εκθέματα της θεάς Αθηνάς. Κάποια από αυτά απηχούν τα ιερά λατρευτικά αγάλματα που βρίσκονταν μέσα στους ναούς και από τα οποία δεν σώζεται σήμερα τίποτα. Ορισμένα άλλα ανήκουν στα σημαντικότερα αρχιτεκτονικά γλυπτά της Ακρόπολης ενώ άλλα αποτελούν αναθήματα - αφιερώματα στη θεά που παριστάνουν την ίδια. Για κάθε ένα έκθεμα ο χρήστης μπορεί να διαβάσει μία σύντομη περιγραφή, ένα σχετικό μύθο, στοιχεία για τη λατρεία της Αθηνάς και αρχαία κείμενα του Παυσανία. Επίσης έχει τη δυνατότητα να παρατηρήσει τις λεπτομέρειες των εκθεμάτων, να τα περιστρέψει και να δει τις αποκαταστάσεις τους.

Η εφαρμογή δημιουργήθηκε με χορηγία του Ιδρύματος Μποδοσάκη.

ψηφιακές εφαρμογές

Πρόγραμμα Γλαύκα

theglaufakaproject.ytsma.gr

Στο πολυεπίπεδο αυτό διαδικτυακό παιχνίδι, για παιδιά από 12 ετών, πρωταγωνίστρια είναι η Γλαύκα, ένα ιπτάμενο ρομπότ. Στόχος της εφαρμογής είναι να γνωρίσουν τα παιδιά τα έργα αποκατάστασης των μνημείων της Ακρόπολης, τα οποία παρουσιάζονται μέσα από πέντε θεματικές ενότητες:

α. το Ταξίδι (φθορές και αίτια των επεμβάσεων) **β.** τη Βοήθεια (είδη των επεμβάσεων) **γ.** το Πλήρωμα (άνθρωποι που πραγματοποιούν τα αναστηλωτικά έργα), **δ.** τη Δράση (έργα αποκατάστασης που έχουν γίνει σε κάθε ένα από τα μνημεία ξεχωριστά) και **ε.** το Μέλλον (μηχανήματα και νέες τεχνολογίες που χρησιμοποιούνται στην αναστήλωση της Ακρόπολης). Κάθε ενότητα περιλαμβάνει την προετοιμασία - τη συνοπτική παρουσίαση του θέματος και τη δοκιμασία - το παιχνίδι. Η εφαρμογή ολοκληρώνεται με την ενότητα «Μάθε περισσότερα» που περιλαμβάνει τη Βιβλιοθήκη της Γλαύκας για όσους ενδιαφέρονται για επιπλέον ενημερωτικό υλικό.

Η εφαρμογή δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2007-2013.

ψηφιακές εφαρμογές

Ένας αρχαίος ναός

ancienttemple.ydma.gr

Το διαδικτυακό εκπαιδευτικό παιχνίδι με τίτλο «Ένας Αρχαίος Ναός» έχει ως θέμα την αρχιτεκτονική των αρχαίων ελληνικών ναών. Απευθύνεται κυρίως σε παιδιά από 9 ετών, σε εκπαιδευτικούς στο πλαίσιο του σχολικού μαθήματος, αλλά και σε γονείς που επιθυμούν να ασχοληθούν με τα εκπαιδευτικά παιχνίδια της εφαρμογής μαζί με τα παιδιά τους.

Στόχος του παιχνιδιού είναι να εξοικειώσει τα παιδιά με τη λειτουργία των αρχαίων ναών, το σχεδιασμό, τη μορφολογία, την τυπολογία, την κατασκευή αλλά και το γλυπτικό τους διάκοσμο. Έξι χαρακτήρες, ο καθένας μέσα από τον δικό του ρόλο που σχετίζεται με τον αρχαίο ελληνικό ναό, παρουσιάζουν τις αντίστοιχες θεματικές ενότητες.

Μία νέα ξεχωριστή εφαρμογή με τίτλο «Μάθε περισσότερα» <http://learnmore.ancienttemple.ydma.gr> συμπληρώνει το παιχνίδι κι εμπλουτίζει το περιεχόμενό του με πιο ειδικές γνώσεις για το θέμα.

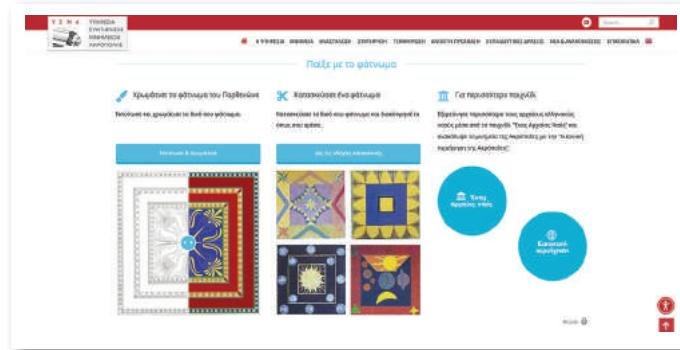
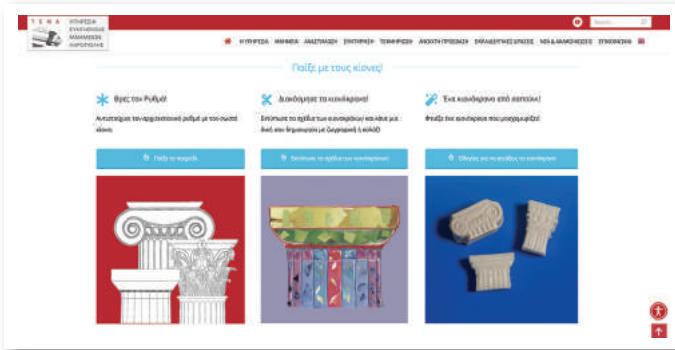
Η εφαρμογή δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020

ψηφιακές εφαρμογές

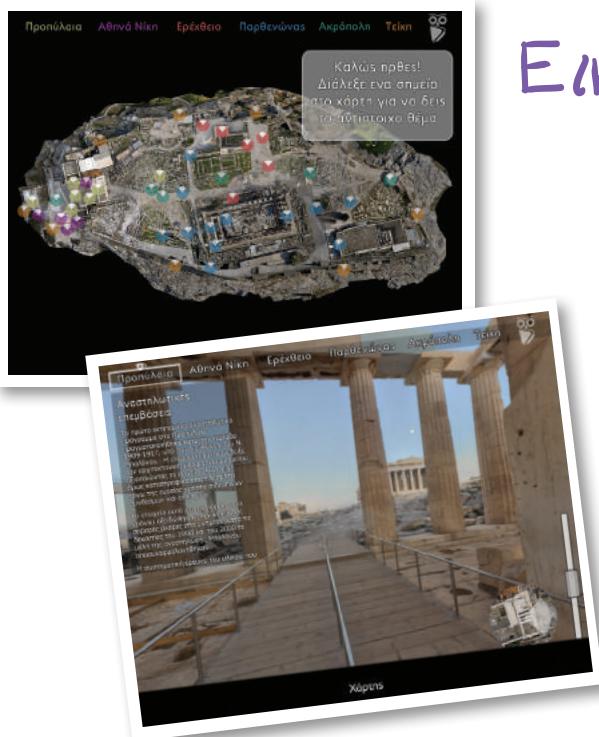
Μάθε, Παιξε, Δημιουργούσε

www.ystmagr.gr/εκπαιδευτικές-δράσεις/μάθε-παιξε-δημιουργούσε

Στο πλαίσιο των επετειακών ψηφιακών δράσεων που υλοποιήθηκαν από την Υπηρεσία Συντήρησης Μνημείων Ακρόπολης με αφορμή τον εορτασμό των 45 χρόνων από την ίδρυση της Επιτροπής Συντήρησης Μνημείων Ακρόπολης, σχεδιάστηκε μία νέα ψηφιακή εκπαιδευτική δράση με τίτλο “Μάθε, Παιξε, Δημιουργησε!”. Περιλαμβάνει δύο εκπαιδευτικές ενότητες που απευθύνονται σε παιδιά και γονείς αλλά και σε σχολικές ομάδες που έχουν τη διάθεση να μάθουν, να παίξουν και να δημιουργήσουν έργα αντλώντας έμπνευση από τα μνημεία της Ακρόπολης. Η πρώτη ενότητα έχει τίτλο: «Φάτνωμα! Τι περιέργη λέξη;» και η δεύτερη «Κίονες και κιονόκρανα! Σημαντικά για τη στήριξη αλλά και ... για τη μορφή του κτηρίου». Τα έργα των παιδιών αναρτώνται στην Ψηφιακή Έκθεση της δράσης.

ψηφιακές εφαρμογές

Εικονική περιήγηση στην Ακρόπολη

<http://acropolis-virtualtour.gr/>

Η εικονική περιήγηση στα μνημεία της Ακρόπολης είναι μία διαδικτυακή εφαρμογή που δημιούργησε το Γραφείο Τεκμηρίωσης της Υπηρεσίας Συντήρησης Μνημείων Ακρόπολης και επιτρέπει τη διερεύνηση του αρχαιολογικού χώρου με διαδραστικό τρόπο. Αποτελείται από εικόνες και πανοράματα υψηλής ανάλυσης των σπουδαιότερων μνημείων του Ιερού Βράχου που προσφέρουν τη δυνατότητα αυξημένης εστίασης σε λεπτομέρειες.

Ο χρήστης μπορεί να αντιληφθεί τη θέση του μνημείου σε σχέση με τον περιβάλλοντα χώρο και επιλέγοντας τη δική του διαδρομή να πραγματοποιήσει έναν εικονικό περίπατο ακόμη και σε περιοχές μη προσβάσιμες στο κοινό.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΚΡΟΠΟΛΗ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Υπηρεσία Συντήρησης Μνημείων Ακρόπολης - Τομέας Ενημέρωσης & Εκπαίδευσης
Ε. Καιμάρα, Α. Λεοντή, Μ. Τσιολάκη, Κ. Χατζηασλάνη

Οι φωτογραφίες προέρχονται από το Φωτογραφικό Αρχείο της ΥΣΜΑ (Σ. Μαυρομάτης, Τ. Σουβλάκης) και από το Φωτογραφικό Αρχείο του Μουσείου Ακρόπολης (Κ. Αρβανιτάκης, Γ. Βιτσαρόπουλος, Β. Τσιάμης).

Εικόνες εξωφύλλου: έργα μαθητών Γυμνασίου από Σχολή Campion και 14ο Γυμνάσιο Περιστερίου.

Καλλιτεχνική επιμέλεια εντύπου: Ε. Ζουρνατζή

Εκδοτική επιμέλεια εντύπου: Dot Line Printing and Communication Services

ISBN 978-618-83653-9-1

© 2021 -Υπηρεσία Συντήρησης Μνημείων Ακρόπολης - Τομέας Ενημέρωσης & Εκπαίδευσης

Μακρυγιάννη 2-4, 11742 Αθήνα • Τηλ. 210 9239186 • Email: education.ysma@culture.gr

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκά Διορθωτικά
και Επενδυτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

συνάπτω - εργασία - αλληλεγγύη